

Milliárdosok bankja.

(Saját tudósítónktól.) Miről álmodozik nálunk a pénzpiacra tőkét elhelyező, vagy kölcsöntvevő viszonyban levő ember? Emelkedő osztalékról és leszálló kamatlábról. A jámbor adós, akit lassan úgy eltemetnek a váltók, hogy egyik lejáratától a másikig lélekzetet is alig tud venni, türelmetlenül lesi a hirádat: mikor enged a magas kamatláb egy-egy félszázalékot, mikor enyhülnek azok a feszült pénzviszonyok, amelyekben ő — az adós — feszül meg legjobban. És a tőkés — aki kis vagy nagy vagyonát részvényekbe fektette, azt tanulmányozza közgazdasági rovatból, mérlegekből, szállongó hírekből, vajjon kap-e több osztalékot és mennyivel a tavalyinál; több osztalékot, talán kárpótással annak az izgalmas remegésnek, melyet egy esztendő alatt, háborus hetekben átélt.

Ezek a mi pénzügyi álmunk, apró, szegényes, koronás álmok, amelyek elfakulnak, eltűnnek a káprázatos, gigászi amerikai pénzálom mellett. Az oceanon túlról, ahol minden szinte fantasztikus méreteket ölt, most is olyan tervet hirdetnek, amely még tervnek is gyönyörű. Milliárdosok fognak össze és száz meg ezer milliókat halmoznak föl, hogy új bankokkal árásszák el Amerikát. Ocsó kamat, kis kölcsönök, apró emberek, kezdő iparosok, kereskedők segélyezése ezzel a szándékkal indul bele a sajtóságos tömeges bank alapításba egyelőre három milliárdos. A gondolat annál érdekesebb és szebb, mert épen Amerika a hazája a minden kis vállalkozást megemésztő molochoknak. Az apró kereskedőt elnyeli, megfojtja a nagy áruház, az iparost a gyár, az áruházat, ha magában áll, a gyárat, ha apróbbacska — csak néhány millió — elsöpri, magába olvasztja a tröszt. Milliók: ez odaát nem biztos alap, megingathatatlan vár; ott milliárdok beszélnek...

Valahol — úgy látszik — mégis hiba keveredett a pénzhegyek halmozódásába,

hogy maguk a milliárdok urai letördösnek néhány ezer millió sziklácskát a hegyből és eldarabolják erre-arra apró embereknek is hozzáférhetően. A milliárdosok bankjai, ahogyan tervezik őket, inkább jótékony intézmények lesznek, mint bankok, vagy legalább is altruista bankok — persze nem a szó nálunk kompromittált értelmében. Lehet-e szebbet elképzelni, mint azt a montani, daytani, clevelandi, mac-keesporti bankot — a milliárdos bankok egyikét — ahol két kézzel osztják a pénzt az arra érdemes businessman-nek olyan kamat mellett, ami egyszerűen nevetséges...

Eddig tart az amerikai álom. Mint minden álomra, erre is fölébredésnek kell következnie és ébredés közben az a gyanu támad bennünk, hihetetlen — pénzügyekben meg épen hihetetlen magyarokban: talán-talán nem is olyan nagyon önzetlenek, altruisták, jótékony bankért rajongók Ástor, Carnegie és Rosenwald, amikor ocsó kamatot hirdetnek a boldog amerikaiaknak, továbbra is megmaradnak jó, okos, új milliárdokat szerző pénzembereknek és végül tiszteletreméltó fizetést csinálnak jótékony bankjaikkal. Ám még ennél az üzletnél sem jár rosszul a könnyű kölcsönhöz jutók serege és a milliárdosok bankja még így is távoli, fantasztikus, szép álom nekünk.

Az osztrák politikai helyzet. Bécsből jelentik: A tegnap éjjeli megegyezéssel kölcsönösen elintéződött az osztrák birodalmi gyűlésben a konfliktus az urakháza és a képviselőház között. Megmaradt azonban a parlamentnek egy másik, sokkal súlyosabb baja: az **obstrukció**. A cseh pártok, különösen az agráriusok, folytatni fogják eddigi obstrukáló taktikájukat. **Stürgkh** grófnak a képviselőházban nincs megbízható többsége, mert különben legyőzhetné az obstrukciót. A parlamenti körök azt következtetik, hogy a Stürgkh-kabinet a legközelebbi delegációt már nem éri meg.

tűzni a kormos falevelek közül az állomás nevét.

Valami szolgaféle élvezetett a legközelebbi korcsmába.

Miután rendbe szedtem magam valamennyire, nagy sétát tettem a mezőn.

Szabadnak és boldognak éreztem magam, mintha valami nagy betegségből gyógyultam volna ki. Egy percig sem gondoltam többé a kedvesemre, aki azóta bizonyára rosszkedvűen és dűrcsán ébredt föl a vasuti kocsiában.

Elég pénze volt ahhoz, hogy visszatérjen drága anyjához, az altisztához, aki nevelte, akár az ördöghöz is mehetett, ha úgy tetszik — részemről nyugodt lehetett. Téli tüdővel szívtam magamba az erdő illatát, amely sohasem volt ilyen kék. Balzsamos szellő lengett körül; ez a magányos séta kimondhatatlan gyönyörrel töltött el.

A korcsmában bejelentettem, hogy néhány napig itt maradok, mire a vendéglősné bizalmasan elmondta, hogy egy párisi ember, valami író, három hónapig lakott nála az elmúlt nyáron.

Szükségtelen Önnek elbeszélmem, hogyan ismerkedtem meg Évával. Mme Sarcellysvel. Kitalálta ugyebár, hogy ő volt az a fiatal leány, akit a kis ház ablakánál öltözködni láttam.

Ő husz éves volt, én harminc; az atyja a kis falu orvosa.

Szeptemberben megvolt az esküvőnk; azután megvettem ezt a házat és azóta itt élünk.

Nagyon regényesnek találja? Gondolja meg, hogy rokonaim nem voltak, a kedvesem megfosztott barátaitól is; olyan szabad voltam, mintha egy puszta szigetén éltem volna.

Új életet kezdtem, ez az egész. Egyszerű történet és mégis különös. Most pedig menjünk aludni...

Néhány lépést tettünk még a csöndes kertben. M. de Sarcellys egy szót sem szolt többé. A hold lassan uszott az égen, mint egy ezüstlabda, amelynek láthatatlan szálát mi tartjuk a kezünkben.

Kétszáz munkanélküli a városházán.

— Munkát kértek a helyettes polgármestertől és a főkapitánytól. —

(Saját tudósítónktól.) Kedden délelőtt a szegedi munkanélkülieknek hatalmas serege vonult föl a városházára, hogy munkát kérjenek a hatóságtól, mert az éhínség veszedelme fenyegeti őket és családtagjaikat. **Varsandán** László, a szegedi szociáldemokrata párt titkára vezette az elkeseredett, szomoru sereget, amely tehetetlenül lázongott a városháza folyosóin. **Kétszáznál is többen voltak** a fölvonulók, akik mielőtt a városházára jöttek, a Munkás-Otthonban gyűltek össze. Ott tanyázik mostanában a munkanélküliek legnagyobb része, ott melegedő szobájuk van a pártkassza filléreiből. Nemrég — amint megírtuk — a Munkás-Otthon fűtésére fát kértek a várostól, de a tanács **elutasította őket** azzal az indoklással, hogy — **nincsenek alapszabályaik**. Varsandán párttitkár erre újabb kérvényt terjesztett a tanácshoz, melékelte a Munkás-Otthon alapszabályait s valószínű, hogy ezek után a tanács nem gördít akadályt a kérelem teljesítése elé.

A Munkás-Otthonban tartott gyűlésnek az volt a célja, hogy a munkanélküliek pontokba foglalják, hogy mit kívánnak a hatóságtól. Itt mintegy négyszázan jelentek meg s a gyűlés elnöke **Pálfi** Jánost választották meg. A határozati javaslatot **Varsandán** László terjesztette elő, amit a munkanélküliek gyűlése egyhangulag elfogadott.

Ezután vonult a hatalmas sereg a városháza elé. Varsandán párttitkár egy kisebb küldöttséggel **Somogyi** Szilveszter dr. főkapitányt kereste föl, akinek a küldöttség előadta a munkanélküliek idejövételének célját.

— Miután a munkanélküliek demonstrációja — mondotta a főkapitány — a város egyetemének szól, majd a közgyűlési terembe hivatam a helyettes-polgármester urat, odavonuljanak föl valamennyien.

A főkapitány intézkedésére megnyitották a városháza mindkét oldalkapuját s a kétfézfőnyi tömeg bevonult a közgyűlési terembe. Pár perccel később a pódiumon megjelent **Bokor** Pál helyettes-polgármester és **Somogyi** Szilveszter dr. főkapitány. **Varsandán** László intézett beszédet a munkanélküliek nevében a helyettes-polgármesterhez. Azért keresték föl — mondotta — a munkanélküliek a helyettes-polgármestert, hogy a város tanácsától a közmunkák mielőbbi megkezdését s a munkanélküliek nyomorának enyhítésére segély kiutalását kérjék. Nem alamizsnát várnak — jelentette ki a szónok határozottan, — hanem **munkát!** Dologgal akarják föntartani családjukat. Hosszu ideje szünetel már a munka csaknem minden vonalon s valóságos csoda, hogy a munkanélküliek ezrei mégis fönn tudták tartani magukat, hogy éhen nem pusztultak el s a családjuk koldulni nem ment. Ezt ezideig a szakszervezetnek köszönheték, de most már kimerült a szakszervezet segélyalapja is s a leselkedő nyomor elől oltalmat most már csak a közmunkák gyors megkezdésétől remélhetnek. **Ezzel Varsandán** átnyújtotta a munkanélküliek memorandumát, amelynek három legfőbb pontja a következő:

1. A munkanélküliek kéri a hatóságot a közmunkák megkezdésére.
2. A munkanélkülieket lássák el ingyen kenyérrel és tejjel.
3. Keressen módot a hatóság arra, hogy téli időben intézményesen gondoskodjék a munkanélküliekről.

Butorokat

legjobban és legolcsóbban
az újonnan megnyílt
BERNOVICS GYULA
bútoráruházában szerezhetünk be.

Kárász-u.7.

és mindennemű lakásberendezési cikkeket

Telefonszám: 1303.

SZEGED.